

کاهش ۳۰ درصدی مراجعه مردم به پزشک به دلیل مشکلات مالی؛

«خوددرمانی» پدیده‌ای نگران کننده است

ریحانه جولایی

مردم به پزشک مراجعه نمی‌کنند

حالا دوباره مدتی است که بحث کاهش مراجعات مردمی به مطب‌های پزشکان داغ شده و مسئولان را به فکر چاره‌اندیشی برای این مشکل انداخته است. چند روز پیش بود که معاون بیمه و خدمات سلامت بیمه سلامت در مورد میزان مراجعه مردم به مراکز درمانی گفت: «آمار مراجع به نظام خدمات درمانی کشور، نسبت به سال گذشته قریب به ۳۰ درصد کاهش یافته است.»

به گفته کوروش فرزند مردم برای مشکلات عادی به پزشک مراجعه نمی‌کنند، نه به این به خاطر که پوشش بیمه‌ای وجود ندارد، بلکه به این دلیل که همه چیز گران تر شده است. اگر کسی زمانی با ۷۰۰ هزار تومان امور خود را می‌گذرانند، امروز بایست آن را صرف خوردخوراک خود کند، حتی برخی نمی‌توانند پوشاک خود را تأمین کنند. بر این اساس، اگر افراد با بیماری‌های جدی دست‌به‌گر بیان نباشند، به پزشک مراجعه نخواهند کرد. با افزایش گرانی‌ها مردم کمتر به پزشک مراجعه می‌کنند.

همین خبر کافی است تا باعث ایجاد نگرانی شود. افراد زیادی در کشور وجود دارند که هم‌زمان با فقر و بیماری دست‌وپنجه نرم می‌کنند و واقعیت این است که آن‌ها قربانی اصلی وضعیت نا به سامان اقتصادی این روزهای کشور هستند. بر اساس آمارهایی که پیش‌ازین مسئولان وزارت بهداشت اعلام کرده‌اند در ایران روزانه ۶۵۰ هزار مراجعه در مراکز بهداشتی شهری و روستایی ثبت می‌شود و حدود هشت درصد از GDP کشور به حوزه بهداشت و درمان اختصاص می‌یابد؛

مردم دیگر کمتر به پزشک و مراکز درمانی مراجعه می‌کنند. آن‌ها برای اینکه بتوانند هزینه‌های خود را کاهش دهند، گاهی خودشان دست‌به‌کار می‌شوند و بدون مراجعه به پزشک برای خود آزمایش تجویز یا با مراجعه به داروخانه‌ها تجدید نسخه می‌کنند. «خوددرمانی» پدیده‌ای که این روزها رو به افزایش است و به گفته مسئولان وزارت بهداشت آن‌ها را نیز نگران کرده است.

چند ماه پیش بود که ابرج حریرچی معاون کل وزارت بهداشت نسبت به کاهش مراجعه مردم به پزشک هشدار داد و گفت: «حدود ۳۰ درصد بار مراجعات به داروخانه‌ها بدون داشتن نسخه و بدون مراجعه مجدد به پزشک است تا از این طریق بتوانند هزینه‌های خود را کاهش داده و پول ویزیت را پرداخت نکنند. این‌ها نشانه‌های نگران‌کننده‌ای است. در سال ۱۳۹۷ هم نشانه‌های اولیه کاهش بار مراجعه مردم دیده شد.

از طرف دیگر دولت نیز با مشکلاتی دست‌وپنجه نرم می‌کند و ممکن است تحریم‌ها اجازه ندهد که در این زمینه بتواند به خوبی به ما کمک کند. در حال حاضر مهم‌ترین نکته با توجه به شرایط موجود، توجه به افشار فقیر و محروم جامعه است که در این زمینه بسیج جامعه پزشکی کمک‌های خوبی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کرده است.» همچنین سازمان نظام پزشکی هم با تأکید بر صحبت‌های حریرچی کاهش مراجعه بیماران را به پزشک تأیید کرده بود.

یادداشت

کوله بار کولبری

عرفان نیکروار، روزنامه‌نگار

از قدیم گفته‌اند که رنج را به دوش می‌کشند و چه زیبا گفته‌اند. گویی این مثل را در سبب مردمانی گفته‌اند که برای نان جان را به کف نهادند و به اصطلاح کولبری می‌کنند. دیرزمانی است که در کوه‌های بلند و دره‌های سنگلاخی کوه‌های کردستان کولبرها برای هموار کردن زندگی به بیراهه‌ها می‌روند. کوله‌بار کولبری خستگی، دوری از خانواده، کوفتگی بدن، فشار بر گوشت و پوست و استخوان و در نهایت مرگ است. زیست مشقت باری که نه به دلخواه بلکه جبر شرایط اقتصادی است. عوارض و عواقب کولبری تنها متوجه کولبرها نیست و خانواده و جامعه هم از آن متضرر می‌شوند. پیامدهای کولبری را نمی‌توان در چند خط جای داد. مع‌الوصف مواردی به این شرح قابل ذکرند.

به عبارت دیگر از هر ۱۲ تومانی که ایرانی‌ها هزینه می‌کنند یا برای آن‌ها هزینه می‌شود، یک تومان به حوزه بهداشت و درمان اختصاص پیدا می‌کند. باین حال به نظر می‌رسد وضعیت وخیم اقتصادی که در دو سال اخیر بر اثر کاهش ارزش پول ملی و افزایش شدید قیمت‌ها و تورم رخ داده، رفته رفته در حال نشان دادن اثرات مخرب خود در ابعاد دیگر زندگی مردم است. کاهش مراجعه به پزشک و عدم پیگیری درمان به روش اصولی می‌تواند در درازمدت تبعاتی سنگین برای وضعیت سلامت قشر آسیب‌پذیر داشته باشد.

۴۶ درصد ایرانیان خوددرمانی می‌کنند

فرزین در بخش دیگری از اظهارات خود به فشار سازمان‌های متولی برای حذف سرانه بیمه رایگان برای افرادی که به بخش خصوصی مراجعه می‌کنند اشاره کرده بود. او در این مورد بیان کرد: «عدم رجوع مردم به بخش خصوصی ربطی به این تصمیم ندارد. مردم با افزایش گرانی کمتر به پزشک مراجعه می‌کنند، مگر اینکه مشکل آن‌ها حادتر شود.»

از سوی دیگر به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، در سال ۱۳۹۶، بیش از ۱۶ درصد از مردم زیر خط فقر مطلق بوده‌اند. به این معنی که این قشر حتی از تأمین اولیه‌ترین نیازهای خود یعنی غذا و سرپناه نیز ناتوان هستند. با توجه به پیش‌بینی این مرکز از افزایش جمعیت زیر خط فقر (۴۰ درصد جمعیت ایران)، سلامت این قشر در نتیجه عدم مراجعه به پزشک در معرض خطر جدی قرار دارد.

علیرضا زالی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نیز هفته گذشته گفته بود، میزان سرانه مراجعه

بیماران حتی درمان آنتی‌بیوتیک را هم خودشان انجام می‌دهند که ممکن است مقاومت میکروبی یا مقاومت به آنتی‌بیوتیک در فرد ایجاد کند. آن‌طور که محمد جهانگیری، معاون کل وزارت بهداشت اعلام کرده، پدیده خوددرمانی و مصرف دارو بدون تجویز پزشک بیشتر در بیماری‌های مزمن در حال افزایش است. بیشتر بیماران مزمن که نیاز به مراجعه مستمر به پزشک دارند، در شرایط بد اقتصادی کمتر به پزشک مراجعه می‌کنند، حتی در این میان افرادی که بیماری قلبی دارند نیز دیده می‌شود، افرادی که شاید سال‌ها یک داروی خاص را مصرف می‌کنند اما به دلیل بیماری‌شان باید به صورت مستمر به پزشک مراجعه کنند و تحت کنترل باشند اما این افراد به دلیل شرایط بد اقتصادی یا مراجعه به داروخانه دارو را تهیه می‌کنند و برای صرفه‌جویی سعی دارند کمتر به پزشک مراجعه کنند. از سوی دیگر جهانگیری بابیان اینکه توجه به سلامت مردم یک سرمایه‌گذاری بلندمدت است، گفته است که «تجربه نشان داده است وقتی وضعیت اقتصادی جامعه‌ای ضعیف می‌شود هم‌بار مراجعه به پزشک افزایش پیدا می‌کند و هم مردم برای درمان‌هایی که به نظرشان آسان‌تر است و به هر حال حادتر نبوده، سعی می‌کنند به پزشک مراجعه نکنند. در این شرایط باید با توجه به اولویت‌گذاری‌ها، همخوانی‌ها بیشتر، پوشش بیمه‌ها مؤثرتر و در این زمینه فرهنگ‌سازی انجام شود؛ در غیر این صورت با طولانی شدن این شرایط، عوارض عدم درمان یا درمان ناقص بیماری برای مردم بیشتر خواهد بود. بارها در سازمان نظام پزشکی این مسائل مطرح شده که باید به سلامت مردم بیشتر توجه کرد چون اهمیت دادن به سلامت مردم یک سرمایه‌گذاری بلندمدت در کشور است.»

بیمه هزینه‌های خوددرمانی را پرداخت نمی‌کند

همان‌طور که در بالا هم اشاره شد به دلیل مراجعه کمتر به مطب دکتر، این روزها مراجعه به داروخانه و آزمايشگاه‌ها بیشتر شده است که ناآگاهانه با خواندن نام دارو یا گیاهو زمینه مصرف آن، به‌طور مثال دارویی برای سردرد یا شربت‌ها برای میگرن می‌خریم. در حالی که ممکن است ترکیبات این دارو با دارو شیمیایی که در حال مصرف آن هستیم تداخل ایجاد کند. ما می‌توانیم مواد بی‌ضرر و اثبات‌شده‌ای مثل گلاب، گل ختمی، عرق نعناع یا نمونه‌هایی از این دست را از عطاری تهیه کنیم ولی برای درمان، اول از هر چیز باید با متخصص آن مشورت کنیم.

در آخر اینکه مهم‌ترین دارایی هر انسانی سلامتی است و باید برای استمرار آن تلاش کرد. در شرایط سخت کنونی که بسیاری از مردم درگیر سروسامان دادن به نیازهای اولیه هستند و حقوق‌های پایین کفاف یک زندگی معمولی را هم نمی‌دهد بد نیست پزشکان و مسئولان حوزه بهداشت هم در کنار مردم قرار بگیرند و راه را برای ارتقا سلامت قشر ضعیف هزینه‌های درمان دور پزشک را خط

بنا بر گفته‌های پزشکان، برخی از بیماری‌ها ممکن است چندان پیش‌رونده نباشد و با مراجعه نکردن بیمار به پزشک برای ادامه درمان برای او مشکلی ایجاد نشود اما بسیاری از مردم نمی‌دانند که خوردن یک آنتی‌بیوتیک هم بدون تشخیص پزشک خطرناک است. برخی از

برخی بیماری‌ها ممکن است چندان پیش‌رونده نباشد و با مراجعه نکردن بیمار به پزشک برای او مشکلی ایجاد نشود، اما بسیاری نمی‌دانند که خوردن یک آنتی‌بیوتیک هم بدون تشخیص پزشک خطرناک است

ایرانیان به پزشک و آزمايشگاه‌ها از میانگین سرانه جهانی بسیار پایین‌تر است. به گفته او ۴۶ درصد ایرانیان اقدام به خوددرمانی می‌کنند.

بیماری‌های مزمن در صدر خوددرمانی

با تمام این تفاسیر، خوددرمانی در سال‌های اخیر به امری عادی و رایج تبدیل شده است. بسیاری از ما سال‌هاست که برای بیماری‌های کوچک از این روش استفاده می‌کنیم اما به گفته پزشکان این کار می‌تواند به بدن زیان برساند، بدون اینکه ما بدانیم و علائمی داشته باشد. بسیاری از خوددرمانی‌ها در زمان طولانی عوارض خاص خودش را دارد که ممکن است به یک عارضه بزرگ‌تر تبدیل شود و حتی هزینه درمان را نیز افزایش دهد که این عوارض می‌تواند در درمان بیماری‌های مختلف متفاوت باشد.

بنابر گفته‌های پزشکان، برخی از بیماری‌ها ممکن است چندان پیش‌رونده نباشد و با مراجعه نکردن بیمار به پزشک برای ادامه درمان برای او مشکلی ایجاد نشود اما بسیاری از مردم نمی‌دانند که خوردن یک آنتی‌بیوتیک هم بدون تشخیص پزشک خطرناک است. برخی از

از گوشه و کنار

نروم تغییر رویکرد در حمایت از کودکان بی سرپرست

رئیس انجمن مسدود کار اجتماعی ایران، گفت: تغییر رویکرد اساسی برای حمایت از کودکان بی

سرپرست و بی سرپرست ضروری است. به گزارش مهر، سید حسن موسوی چلک افزود: یکی از گروه‌های هدف خدمات اجتماعی در دنیا کودکان بی سرپرست و بدسرپرست هستند و موضوعی است که در تمام ادوار تاریخ در تمامی جوامع وجود داشته و دارد به گونه‌ای که در آمارهای جهانی ارائه شده تعداد این کودکان را هشت میلیون نفر در جهان اعلام کرده‌اند. او چلک بیان کرد: به رغم تلاش‌های انجام شده در کشور توسط سازمان‌های دولتی و غیردولتی در زمینه کودکان بدسرپرست و بی سرپرست که قابل تقدیر هست ولی فکر می‌کنم که این مسیر نیاز به بازنگری اساسی دارد، و ضمن جلب مشارکت بیشتر خیرین در این زمینه باید مسیر مشارکت آنان از تأسیس مرکز به سمت حمایت و نگهداری از این گروه از کودکان در خانه‌ها تغییر کند. چراکه آینده زندگی کودکان در حضور در متن جامعه ساخته می‌شود و در تمام دنیا نباید کودکان بی سرپرست و بدسرپرست محملی برای جلب مشارکت خیرین در مراکز و مؤسسات شوند.

بازگشت ودیعه مشتریان کان بیدود آغاز شد

سرپرست معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران از آغاز بازگشت ودیعه برخی مشتریان

دوچرخه‌های نازنجی در پایتخت خبر داد و گفت: برای ادامه فعالیت هنوز به تفاهم نهایی نرسیده‌ایم. به گزارش فارس، یوسف حجت در مورد حذف دوچرخه‌های نازنجی در پایتخت گفت: امروز جلسه مفصلی در شهرداری تهران با مسئولان شرکت بیدود داشتیم ولی به تفاهم نهایی نرسیدیم. سرپرست معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران اعلام کرد: امیدوارم که بیدود به تهران بازگردد، ولی بازگشت آن را به صورت صد تلاش‌های لازم را در این زمینه انجام می‌دهد و از فعالیت شرکت بیدود و یا هر شرکت دیگری که خدمات نسل ۴ دوچرخه‌های اشتراکی را ارائه دهد، همکاری کنیم. او از آغاز بازگشت ودیعه مشتریان بیدود خبر داد و گفت: طبق قول‌هایی که این شرکت به ما داده به تعهداتش پایبند است و ادامه بازگشت مجدد این شرکت به پایتخت طی روزهای آینده مشخص می‌شود.

خطرات گم شدن گذرنامه از زبان رئیس پلیس بین الملل ناچا

رئیس پلیس بین‌الملل ناچا به چگونگی حفاظت اسناد و مدارک مسافرتی خارج از کشور پرداخته و به

مردم در مورد گم‌شدن گذرنامه و بهره‌برداری‌های غیرقانونی و خطرناک از آن هشدار داده است. به گزارش ایران‌سردار هادی شیرزاد تصریح کرد: گذرنامه گمشده یا از دست رفته می‌تواند به فراریان برای فرار از عدالت، سفر تروریست‌ها به مناطق بهداشتی هم در کنار مردم قرار بگیرند و راه را برای ارتقا سلامت قشر ضعیف هموار کنند.

سنگلاخی و کوهستانی است که احتمال پرت شدن و وارد شدن آسیب و جراحات به اندام‌ها و علی‌الخصوص جمجمه و ستون فقرات زیاد است. از این رو کشته و زخمی شدن کولبران امری شایع است. جا ماندن در برف و گم‌شدن در مسیرهایی کوهستانی در شب‌هنگام و خطرات حیوانات وحشی هم از جمله مسائل تردد در مسیرهای ناهموار کوهستانی است.

پدیده کودکان کار از معضلات گریبان‌گیر در همه جوامع است اما به کار واداشتن کودکان کار در کاری همچون کولبری نه تنها توجیه اقتصادی ندارد بلکه خسارات آن جبران‌ناپذیر است. فقر اقتصادی و سفره خالی بعضی از خانواده‌ها، آن‌ها را بر آن داشته تا کودکان را به کولبری بگمارند. کودکان کولبر، درس را می‌خوانند و ترک تحصیل می‌کنند. علاوه بر کودکان کولبر، آنچه شاید به همان اندازه در دنیا است کولبری مردان کهن سال است. کهن سالانی که به اصطلاح بازنشسته روزگارند و باید در کنار جوی بنشینند و گذر عمر بیندین در مسیرهایی کولبری می‌کنند که مسیر مرگ است.

به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، در سال ۱۳۹۶، بیش از ۱۶ درصد از مردم زیر خط فقر مطلق بوده‌اند. به این معنی که این قشر حتی از تأمین اولیه‌ترین نیازهای خود یعنی غذا و سرپناه نیز ناتوان هستند

می‌کنند و خودشان اقدام به تجویز می‌کنند؛ این در حالی است که شاید اصلاً به آن دارو یا آزمايش نیازی نبوده یا اشتباه بوده باشد، بنابراین نه تنها به جیب و درآمد خود ضرر زده‌اند بلکه ممکن است با عوارض و بیماری جدیدی مجبور شوند به پزشک مراجعه کنند و این میان هزینه‌های اشتباه‌زادی پرداخت کرده‌اند.

عطاری داروخانه نیست

یکی دیگر از موضوعاتی که این روزها گروه زیادی از مردم به آن روی خوش نشان داده‌اند داروهای گیاهی است. برخی از مردم به دلیل ارزان بودن گیاهان دارویی نسبت به داروهای شیمیایی به سمت آن‌ها پناه برده‌اند اما به صورت درست و دقیق نمی‌دانند که این گیاهان تأثیری درست و به‌جا روی سلامتشان دارند یا نه؟ عده‌ای شخصی که پشت پیشخوان عطاری ایستاده را به چشم پزشک می‌بینند و با شرح بیماری خود از او که ممکن است جوان کم‌تجربه‌ای باشد مرهم در دو مشکل خود را می‌خواهند.

خیلی وقت‌ها هم کسی که در عطاری فعالیت می‌کند، نقشی در خرید ما ندارد و این خود ما هستیم که ناآگاهانه با خواندن نام دارو یا گیاهو زمینه مصرف آن، به‌طور مثال دارویی برای سردرد یا شربت‌ها برای میگرن می‌خریم. در حالی که ممکن است ترکیبات این دارو با دارو شیمیایی که در حال مصرف آن هستیم تداخل ایجاد کند. ما می‌توانیم مواد بی‌ضرر و اثبات‌شده‌ای مثل گلاب، گل ختمی، عرق نعناع یا نمونه‌هایی از این دست را از عطاری تهیه کنیم ولی برای درمان، اول از هر چیز باید با متخصص آن مشورت کنیم.

در آخر اینکه مهم‌ترین دارایی هر انسانی سلامتی است و باید برای استمرار آن تلاش کرد. در شرایط سخت کنونی که بسیاری از مردم درگیر سروسامان دادن به نیازهای اولیه هستند و حقوق‌های پایین کفاف یک زندگی معمولی را هم نمی‌دهد بد نیست پزشکان و مسئولان حوزه بهداشت هم در کنار مردم قرار بگیرند و راه را برای ارتقا سلامت قشر ضعیف هموار کنند.

یادداشت

سنگلاخی و کوهستانی است که احتمال پرت شدن و وارد شدن آسیب و جراحات به اندام‌ها و علی‌الخصوص جمجمه و ستون فقرات زیاد است. از این رو کشته و زخمی شدن کولبران امری شایع است. جا ماندن در برف و گم‌شدن در مسیرهایی کوهستانی در شب‌هنگام و خطرات حیوانات وحشی هم از جمله مسائل تردد در مسیرهای ناهموار کوهستانی است.

کولبری کودکان

پدیده کودکان کار از معضلات گریبان‌گیر در همه جوامع است اما به کار واداشتن کودکان کار در کاری همچون کولبری نه تنها توجیه اقتصادی ندارد بلکه خسارات آن جبران‌ناپذیر است. فقر اقتصادی و سفره خالی بعضی از خانواده‌ها، آن‌ها را بر آن داشته تا کودکان را به کولبری بگمارند. کودکان کولبر، درس را می‌خوانند و ترک تحصیل می‌کنند. علاوه بر کودکان کولبر، آنچه شاید به همان اندازه در دنیا است کولبری مردان کهن سال است. کهن سالانی که به اصطلاح بازنشسته روزگارند و باید در کنار جوی بنشینند و گذر عمر بیندین در مسیرهایی کولبری می‌کنند که مسیر مرگ است.

مصرف بی‌رویه دارو و قرص‌های غیرمجاز

مخدرهایی مانند ترامادول، خاصیت ضد درد دارند. مصرف بی‌رویه و طولانی مدت این دارو افراد را در معرض خطر اعتیاد قرار می‌دهد. بسیاری از کولبران از عواقب این دارو آگاهی کافی ندارند. استفاده از این دارو و داروهای نیروزا، توهم‌افزین و دیگر مواد مخدر شیمیایی و سنتی از جمله راهکارهای پیش‌روی کولبران برای کاهش درد و خستگی و تحمل فشار و سنگینی بارهایی است که به دوش می‌کشند.

خطر پرت شدن از کوه و صخره‌ها

مسیرهایی که کولبران بارها را جابه‌جا می‌کنند مسیر